

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การปฏิบัติงานหมอดินอาสาประจำหมู่บ้านของ
กรมพัฒนาที่ดินในการอนุรักษ์ดินและน้ำ จังหวัดน่าน

ชื่อผู้เขียน นายธนุ สรเสนีย์

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดุษฎี ณ ลำปาง	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป คชศิลา	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กฤษิน ศรีมงคล	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.ไพบุลย์ สุทธสุภา	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และสังคม กับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ตลอดจน ปัญหาและอุปสรรค ของหมอดินอาสาประจำหมู่บ้านของกรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา คือ หมอดินอาสาประจำหมู่บ้านของกรมพัฒนาที่ดิน จังหวัดน่าน ใน 6 อำเภอ จำนวน 132 ตัวอย่าง ได้แก่ อำเภอเมือง เชียงกลาง นานาเมือง ท่าวังผา ปัว เวียงสา

ผลการวิจัยพบว่า หมอดินอาสาประจำหมู่บ้านของกรมพัฒนาที่ดิน จังหวัดน่าน มีอายุเฉลี่ย 46.48 ปี ส่วนใหญ่ จบระดับการศึกษาประถมศึกษา มีสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 4 คน มีขนาดพื้นที่ถือครองเฉลี่ย 12.45 ไร่ มีรายได้รวมเฉลี่ย 44,325.15 บาท เคยเข้ารับการฝึกอบรมเฉลี่ย 4 ครั้ง มีความรู้ด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ อยู่ในเกณฑ์มาก และมีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

การปฏิบัติงานของหมอดินอาสาประจำหมู่บ้านตามบทบาทและหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดินในการอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง ประเด็นที่มีการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์มาก คือ การถ่ายทอดความรู้พัฒนาที่ดินตามสภาพปัญหาของชุมชน ในรอบฤดูกาลปลูกพืชทางการเกษตรปีที่ผ่านมา และร่วมมือจากเกษตรกรในการดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์ดินและน้ำ

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ความรู้ด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำของหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน มีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กับการปฏิบัติงานตามบท

บาทและหน้าที่ ส่วนปัจจัยอื่นๆไม่มีความสัมพันธ์แต่อย่างใด กับการปฏิบัติงานตามบทบาทและหน้าที่ของหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน

ปัญหาและอุปสรรคของหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน เช่น ไม่มีศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหมู่บ้านเป็นของตนเอง การรับการถ่ายทอดความรู้จากเจ้าหน้าที่ยังไม่เพียงพอ เกษตรกรไม่เข้าใจการทำงานของหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน อุปกรณ์ที่จะใช้สื่อสารงานของหมอดินอาสาประจำหมู่บ้านไม่เพียงพอ เป็นต้น

Independent Study Title **Task Performance of Village Volunteer under the
Department Land Development Concerning to Soil and Water
Conservation in Nan Province**

Author **Mr. Thanu Sorrasenee**

M.S. (Agriculture) **Agricultural Extension**

Examining Committee :

Asst. Prof.	Dusdee Nalampang	Chairman
Asst. Prof.	Prateep Kochsila	Member
Asst. Prof.	Katin Srimongkol	Member
Assoc. Prof.	Dr. Paiboon Suthasupa	Member

Abstract

The objectives of this research were to study the relationship between personal characteristics , socio-economic factors and task performance as well as problems and obstacles of village volunteer of the Department of Land Development , Ministry of Agriculture and Agricultural Cooperatives.

Population studied was village volunteer in 6 districts , Nan Province , totalled 132 persons , namely , Muang , Chiang Klang , Na muen , Tha Wang Pa , Pua and Wiangsa .

From research finding, it was found that village volunteer had average age 46.48 year. The majority of them finished primary education with family number of 4 persons. Their farm size was 14.45 rai , having gross income 44,325.15 Baht. Having attended training average 4 times and having knowledge on soil and water conservation at a high level and having positive attitude towards soil and water conservation.

Task performance of village volunteer was at moderate level. Task performance was at a high level was transfer of knowledge on land development based on topography is each season in the previous year and cooperation with farmers in soil and water conservation activities.

From hypothesis testing, it was found that knowledge on soil and water conservation of village volunteer was significantly related to task performance (at 0.01 level) but other variables was not related with task performance at all.

Farmers' problems and obstacles were that lack of village information center that belongs to oneself, transfer of knowledge from officials was inadequate, farmer did not understand task performance of village volunteer and inadequate teaching media, etc.